

KINAMA AÇIKLAMASI

Konu: Hazır Gıdaların Reklamını Yapan Sözde Aşçı, Şef, Gurmeler ve Refika BİRGÜL Hakkında

Hazır, fabrikasyon ve işlenmiş gıda ürünleri toplum sağlığını ve özellikle çocukların sağlığını olumsuz etkilemektedir. Diyetisyen Kübra Çıtlak Demir, 18 Ekim 2018 ve 08 Temmuz 2020 tarihli farklı kaynaklarda yer alan demeçlerinde şöyle demektedir: “Paket yiyeceklerden uzaklaştıramadığınız her çocuk obezite adayıdır.”

Fabrikasyon Hazır-Paket ve İşlenmiş gıdaların zararları bilimsel olarak kanıtlanmış bir gerçektir. Ancak bilinen belli nedenlerden ötürü bunların satışı ve reklamı toplumlar nezdinde +18’siz olarak yapılabilmektedir.

İnsan sağlığına zararlı gıda ürünlerinin satışları konusunda tıpkı sigara örneğinde olduğu gibi bir uygulamanın yapılmasının gerektiği konusu Sayın Hülya Erol tarafından yazılmış olan Hazır Alma Kendin Yap isimli kitap içerisinde de belirtilmektedir.

Bu konularda dünya üzerindeki karar vericiler eğer tarafsızlık ilkesi üzerine çalışan yeminli bilim insanları olsaydı, bu tür reklamlara tıpkı alkol ve sigara reklamlarında olduğu gibi önemli sınırlamaları getireceklerinden kesinlikle emin olabilirdik.

Ne yazık ki şahsi menfaatler ve para kazanma hırsı bilim insanlarının çalışmalarının da önüne çoğu kez geçmektedir. Hatta sağlıksız ürünleri insanların tüketimine sunanlar bilimsel çalışmalar yapmakla meşgul olanları satın alabilmekte, satın alamayacaklarını ise engelleyebilmektedir.

Geleceğimiz olan gençlerimizin ve çocuklarımızın sağlıkları için özellikle yeme-içme sektöründe toplum tarafından tanınanların duyarlı olması beklenirdi. Ancak sektörümüzde ve yeme-içme konusunda toplum önünde bulunanların birçoğunun beklenenin tam aksine topluma sağlıksız ürünleri şahsi menfaatleri için özendirme yaptığı tarafımızdan uzun yıllardır gözlemlenmektedir. Dünya genelinde tanınmış saygın aşçıların, şeflerin, gurmelerin ve yeme-içme sektöründe çalışanların neredeyse hepsi hazır gıda ürünlerin reklamlarını asla **yapmamaktadır**. Ancak Türkiye’de insan sağlığına zararlı ürünlerin reklamları sözde tanınmış aşçılar, şefler, gurmeler veya yeme-içme sektöründe çalışanlar tarafından ne yazık ki yapılabilmektedir. Bu durum dünya nezdinde mesleğimizi olumsuz etkilemekte ve mesleğimizin saygınlığını da düşürmektedir.

Televizyonlarda ve buldukları yerlerde yeme-içme konusunda toplum sağlığı açısından örnek olması beklenenler, ne yazık ki sağlığa zarar veren ürünlerin reklamlarına şahsi menfaatleri için yönelebilmektedir. Kimileri bunun adına “iş birliği” kimileri “kazan-kazan” da diyebilmektedir. Bizler ise toplum sağlığını ve çocukların sağlığını olumsuz etkileyecek konularda sorumluluğu bulunanların sözde kazan-kazan usulüne dayalı iş birliklerini; milyonlarca insanın sağlığını etkileyecek konuda işlenmekte olan ama mevcut yürürlükte olan yasalarca henüz adı konulmamış bir suça iştirak, yardım ve yataklık olarak nitelendiriyoruz.

Doktorlardan sonra itibar edilmesi beklenen bu kişiler aynı zamanda “gurme, şef-aşçı-yeme-içme uzmanı” gibi sıfatlar ya da kimlikler taşıyarak sözde kendilerine itibar edilecek şekilde toplumumuza kabul ettirilebilmektedir.

Hazır ürün reklamı yapanların aynı zamanda gurme sıfatı kullanarak mutfaklarında hazır ürünler kullanmayanlar hakkında gazetelerde değerlendirme-eleştiri yazıları yazabilmesi de bilimsel açıdan büyük bir çelişkidir. Bu durumu bilimsel anlamda da asla kabul edilemez ve anlaşılmaz olarak nitelemek mümkündür. (Bknz Örnek: Vedat Milor)

Yine aynı şekilde bu ürünlerin reklamlarını yapanların çalışmalarında sağlıklı beslenme konusunda topluma öğüt ve tavsiyeler verebiliyor olmaları da bilimsel açıdan büyük bir çelişkinin tezahürü olarak karşımıza çıkmaktadır.

Toplumumuzda yeme ve içme konusunda yakışsız popülist tavırlarla sosyal medyada ün kazanabilmiş olanlar olduğu gibi, gayet ilkeli olarak yeme-içme konusunda topluma katkı sağlayan paylaşımlar yaparak ün kazanmış olanlarda mevcuttur. Yine malum çevreler tarafından çok iyi bildiğimiz yollarla halkın önüne çıkartılabilenler ve ne yazık ki şahsi menfaatlerine göre çizgilerini oluşturabilenler de mevcuttur. Dönemsel olarak topluma faydalı bilgiler sunanlar daha çok izlenebilmek ve dolayısıyla daha çok para kazanabilmek için ne yazık ki sahip oldukları ilkeli çizgilerinden zamanla uzaklaşma eğilimi gösterebilmektedir.

İlkeli olarak net bir çizgisi bulunmayanlar, şahsi menfaatleri doğrultusunda sağlıklı beslenme hakkında topluma tavsiyeler vermeye çalışırken; aynı kişiler dönemsel olarak yine kendi çıkarları doğrultusunda toplumun zararına olan ürünlerin de reklamlarını yaparak sağlıksız gıdalarla beslenmeyi insanlara hatta çocuklara tavsiye ve teşvik edebilmektedirler.

Bunlar ne yazık ki belirli ilkelere sahip olmamalarının yanı sıra, toplum sağlığı açısından olumsuz örnekler olarak tarafımızdan değerlendirilmektedir.

21 Mayıs 2022 tarihli bir sosyal medya paylaşımında insanlara ve çocuklara sağlıksız ürünleri teşvik ederek, bu ürünlerin de reklamını dönemsel olarak yapabilmekte olan Refika Birgül ve ilgili diğer ekip arkadaşlarını yukarıda belirtmekte olduğumuz konularda insanların ve çocukların sağlığı için duyarlı olmaya davet etmekteyiz. Eğer kendilerinin alanlarında uzman olduğunu iddia ettikleri herhangi bir konu veya meslek varsa ve bu konularda ya da mesleklerde kendileri gerçekten uzman iseler; şu halde ilgili konularda ya da mesleklerde daha ilkeli ve duyarlı olarak hareket edeceklerini düşünmekteyiz.

Sayın Refika Birgöl'e Dünya Türk Mutfağı Miras Listesi'nde de yer almakta olan ve Türk Mutfağının Annesi Sayın Hülya Erol tarafından yazılmış olan "Hazır Alma Kendin Yap" isimli kitabı öneriyoruz.

Bu kitabı ekip arkadaşları ile birlikte okumalarının bundan sonraki paylaşımlarda kendilerine gerek vicdanen gerek mesleki anlamda gerekse de bilimsel açıdan çok daha ilkeli ve duyarlı olabilmeleri için büyük katkılar sağlayacağını düşünmekteyiz.

TMDH arşivlerinde yer almakta olan bilgiler ışığında; dünya genelindeki Türk aşçıları, Sayın Refika Birgöl'ün ulusal mutfak kültürümüzün yemeklerini ilgilendiren konularda yanlış bilgilere dayalı pratik yöntem kisvesi ile Türk mutfağına ve Türk aşçılarına olumsuz örnekler barındıran içerikler oluşturarak daha fazla izlenme oranı alabilmek için bunları toplumumuzla paylaşmış olduğunun da farkındadır.

Sosyal medya üzerinden popülist ve ilgi çekici paylaşımlarla milyonlarca insan tarafından takip edilecek bir hesaba sahip olunması demek; asla yanlış bilgilerle Türk mutfağının yemeklerinin özünü değiştirme ya da yemeğin özünü bozacak bir anlayışla işin kolayına kaçma yöntemlerini geliştirme hakkının elde edilebileceği anlamına gelmez. Dünya genelindeki toplumların ve belli platformlardaki sosyal medya kullanıcılarının eğitim oranı göz önüne alındığında; buralarda bulunan kitlerin bilgidan ziyade ilgi çekici içerik paylaşımları yapanlara rağbet edebildiği de anlaşılmaktadır.

TMDH, yukarıda yer vermiş olduğu ilgili tüm nedenlerden ötürü; toplum sağlığını ve özellikle çocukların sağlığını olumsuz yönde etkilediği bilimsel olarak kanıtlanmış olan ürünlerin reklamını şahsi menfaatleri için yapmakta olan Refika Birgöl'ü ve ilgili diğer ekip arkadaşlarını kınamaktadır.

Kamuoyuna Saygıyla Duyurulur
TMDH GENEL SEKRETERLİĞİ

-
- (Video Arşiv: <https://www.youtube.com/watch?v=vTZywoq0ZYk>)

Arşiv Görsele No: 03

Konu: Refika Birgül - Cips / Fabrikasyon ve Hazır-İşlenmiş Gıda Reklamı

hktozar @refikabirgul saglıksız ürünlerin reklamını yapmanız size zarar veriyor...

16h 1 like Reply Send See translation

zeynepqnr @refikabirgul 😍😍😍😍😍

19h Reply Send

refikabirgul @zeynepqnr 😍
@ceydakasabali bir dahakine senide bekleriz o zaman 😊

19h 4 likes Reply Send See translation

zeynepqnr Cips canavarı @ceydakasabali na göre bi video olmuş 😂😂😂

19h 3 likes Reply Send See translation

♥ refikabirgul

refikabirgul @zeynepqnr 😍
@ceydakasabali bir dahakine senide bekleriz o zaman 😊

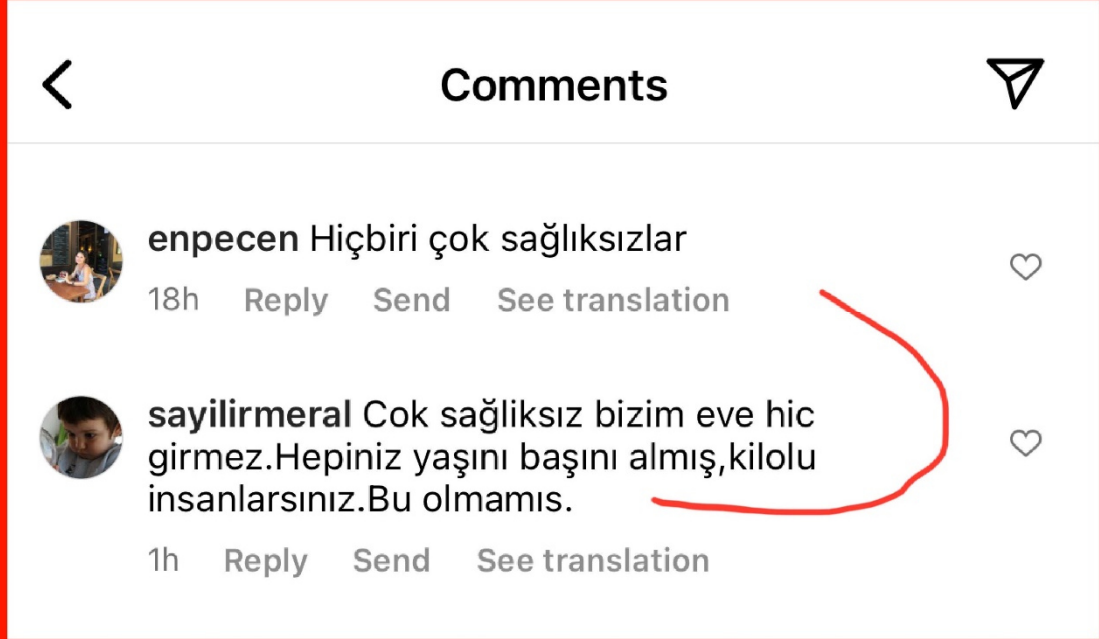
19h 4 likes Reply Send

Kayıt Tarihi: 21 Mayıs 2022

Konu: Refika Birgül - Cips / Fabrikasyon ve Hazır-İşlenmiş Gıda Reklamı

Arşiv Görsele No: 03

Kayıt Tarihi: 21 Mayıs 2022

Arşiv Görsele No: 03

Konu: Refika Birgül - Cips / Fabrikasyon ve Hazır-İşlenmiş Gıda Reklamı

Comments

NITAZI ERDOĞAN 18h 1 like Reply Send

nesrintoroser Çok sağlıksız.Neden? 🙄
14h Reply Send See translation

yellowmimoza Refika hanım böyle sağlıksız ürünlerde sizi görmek üzücü.
15h 1 like Reply Send See translation

mahinur.balta Hiçbiri... sağlığa zarar paketler
19h 1 like Reply Send See translation

designer_yasemin_karaduman 100 çeşidi aşkın atalık 🍅 domates türü 🍅 40 çeşit biber 🌶️ ve türkiyede olmuyan birçok sebze kale pakcoy renkli pazı 🌲 mor bezelye 🍓 renkli mısır ve hiçbir yerde bulamayacağınız tarifler hobi bahçeciliği merak edenleri sayfama beklerim 🐣
11h Reply Send See translation

Kayıt Tarihi: 21 Mayıs 2022

Arşiv Görsele No: 02

Konu: Refika Birgül - Cips / Fabrikasyon ve Hazır-İşlenmiş Gıda Reklamı

< Comments >

 elemayelemay Sizi sağlıklı ürünlerin tanıtımını yaparken gördüğümüz için bu reklam bizi şaşırttı doğrusu yaniliyormuyum

18h 3 likes Reply Send See translation

 filizlerim Bayıldım yaaaa 🙌🙌

18h Reply Send See translation

 buec603 Hangisi sirke tatlıysa, o güzel kesinlikle 😊😊😊

18h Reply Send See translation

 yasemin_kitchenn Sağlık için çok ZARARLI

18h Reply Send See translation

 buketskitchen Cips delisiyim çok seviyorum 😊

19h 1 like Reply Send See translation

 571yesim Hayır ben sizden böyle bi reklam beklemem bekleyemem insalık adına 😞

18h 2 likes Reply Send See translation

Kayıt Tarihi: 21 Mayıs 2022

Arşiv Görsel No: 01

Konu: Refika Birgül - Cips / Fabrikasyon ve Hazır-İşlenmiş Gıda Reklamı

< Comments >

 bilgekeysan Pembe yanaklıda koptum 😂😂
23m Reply Send See translation

 bolca_eksi_maya Böyle sağlıksız bir ürünün reklamı hiç güzel olmamış 😞. Kendi yaptığınız eksi mayalı cipsler daha güzeldi
18h 6 likes Reply Send See translation

 mutfakguncesii Çok eğlenceli 😍
18h Reply Send See translation

 5671335_._ Böyle reklam yakışmadı hiç
11h Reply Send See translation

 inantunc_ Bu sağlıksız ne olduğu belli olmayan maddelerin reklamını size hiç yakıştıramadım.
1h Reply Send See translation

 eelif_gulerr 🐶 hiçbiri
15h Reply Send See translation

Kayıt Tarihi: 21 Mayıs 2022